GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 65.

W Niedzielę Dnia 13. Sierpnia 1797.

Z Paryża d. 23. Lipca.

Jenerał Buonaparte następuiącą odezwę do Włoskiey armii wydał:

Żołnierze!

Dzisiay obchodziemy dzień d. 14 lipca. Widzicie przed sobą imiona naszych braci broni, którzy za wolność oyczyzny na polu sławy polegli. Dali wam z siebie przykład: całkiem winniście się rzeczypospolitey, winniście się całkiem szczęściu 30 mill: ludzi, winniście się tego gatunku sławie, która przez wasze zwycięztwa nowey świetności nabyła poświęcić Żołnierze! Wiem, że was nieszczęście, którym oyczyzna iest zagrożona do żywego dotyka; lecz oyczyzna nie może prawdziwemu niebezpieczeństwu popaść: ludzie bowiem ci, którzy ią nad z koalizowaną Europą tryumfuiącą uczynili, żyią ieszcze. Góry przedzielaią nas od Francyi; ale wy kiedy tego potrzeba będzie, równo z szybkością orła pośpieszycie na utrzymanie konstytucyi, dla obrony wolności, rządu i republikanow. Żołnierze! rząd czuwa nad powierzonem mu składem ustaw. Royaliści w tym momencie iak się tylko pokażą przestaną żyć. Nie obawiaycie się niczego. Poprzysięgniymy na cienie obog nas poległych bohaterow: " Nie ubłaganą nienawiść przeciw nieprzyiaciołom rzeczypospolitey i konstytucyi roku 3. „

Podpisano *Buonaparte.*

Włoska armia wyraźnie się przeciwko wszystkim emigrantom, klubistom, royalistom &c. oświadczyła.

Od Włoskiey, Sambry i Mozy armiow iest teraz 50,000 woyska w marszu do wewnątrz Francyi.

Mówią, że obydwa pozostali ministrowie Merlin i Ramel podobno także oddaleni zostaną, i następcow ich iuż przeznaczaią.

Nowy minister policyi Lenoir la Roche, wydał oświadczenie do wspoł obywateli swoich, w którym mówi, że się w cale o urząd ten nie starał, ale rozumi, iż powołaniu rządu powinien był bydź postusznym. Wie on dobrze, że potwarz

iuż na niego swe pociski wywiera; ale niechay mu przynaymniey ieden czyn pokażą, któryby wolnego człowieka zarumienił. Spokoyność i porządek będzie się mimo wszystkich fakcyy starał utrzymać &c.

Przedwczorem wieczor 100 anarchistow, którzy zaburzenia chcieli sprawić, zostało nadybanych i zbroyną siłą do policyi zaprowadzonych.

Jenerał Hoche iest dopiero 29 lat i kilka miesięcy stary, a podług konstytucyi powinien mieć zupełne 30 lat, ieżeli chce bydź ministrem.

Oddalonemu ministrowi marynarki Truguet obiecano taki urząd, iakiego on sobie tylko będzie życzył udzielić; ale on prosi tylko o zapomnienie i spokoyność.

Jenerał Hoche nie przyiął urzędu ministra woienn go, ponieważ nie ma ieszcze lat konstytucyą przepisanych. Petiet iest tymczasem utrzymany. Lacroix upraszał swego następcy o 8 dni czasu do upakowania swoich rzeczy.

Jak kolwiek burzliwie na tuteyszym horyzoncie wygląda, nie spodziewamy się iednak, żeby tą razą przyszło do zawieruchy. Dyrektoryat i nowi ministrowie będą umieli każde zamieszanie przytłumić, i radą 500 zaczęna się iuż miarkować, że zadaleko zaszła, i nadto wiele chciała się rządem zatrudniać. Czytaiąc dzienniki wszystkich partyy, rozumiałby zapewne kto, że wybuchnienie bardzo iest bliskie; ale na szczęscie sami ci ludzie tylko krzyczą, a Paryż mimo ich krzyku zostaie ciągle w spokoyności. Nasz piękny swiat ma swoie teatra, a ubogi chleb; więc brakuie żywiołów do powstania. Pichegru i Villot są obydwa bohaterowie, na których klub w Clichy polega. Na przeciwko nich stawaią Montmorency, Jourdan, i Hoche, a z za alpow bystrem okiem Buonaparte na Francyą spogląda. Od 6 miesięcy złożył dyrektoryat jenerałów Villot i d'Auxon; ale na rozkaz Carnota musiał minister woienny wydanie tey rezolucyi odwlec.

Woyska nad ktorych marszem tyle hałasu narobiono, są do Brest przeznaczone, i ztamtąd przeciw Irlandyi maią bydź użyte. Anglicy powinni mieć radzie 500 za iey czuyność, naywiększą wdzięczność.

Mówią że dawny biskup Paryzki Juigné powrocił tu nazad.

Naradzenia względem klubów trwaią ieszcze wciąż, i wszystkie proiekta w tey mierze podane odesłano ieszcze do kommifsyi, która trzema członkami powiększoną została.

Słychać, że i sekretarz jeneralny dyrektoryatu obywatel Lagarde, ma się oddalić.

Dyrektoryat odpowiedział wczoray radzie 500, że kommifsarz woyskowy Lesage rozkazał woysku, które rozumiano bydź do Paryża przeznaczonym, na Laferte maszerować. Przytym prosi rady 500, aby przez nową ustawę dokładnie odległość przechodu woysk od Paryża przepisała, ponieważ Laferte, 11, 12 i 13 godzin od Paryża odległym rachuią.

W dzień obchodu rewolucyi d. 14 lipca wszystkie Duńskie okręty w Havre były znakami żałoby pokryte; pamiątkę śmierci Bernstorffa na nich obchodzono.

Tuteysze pisma mòwią, iż przed zaszłą odmianą w ministeryum, baronowa

Stael bardzo się czynną okazała i kilka wizyt dyrektorowi Barras &c. oddała.

W większey części departamentow, tak wielki iest urodzay, iż do polnych robot ludzi nie dostaie, i zapłata dzienna bardzo w górę poszła.

Ostatni postylion z Brest został znowu zatrzymany i torby z listami pozbawiony.

W Brest stoi iuż 17 woiennych okrętow do wyyścia pod żagle gotowych i na 3 miesiące w żywność opatrzonych, a 7 innych będzie wnet gotowych.

Niektorzy mowią, że może Beurnonville zostanie ministrem woiennym.

Dyrektoryat doniosł wczoray ciału prawodawczemu o położeniu Paryża, że to miasto w zupełney spokoyności zostaie.

Listy z Corunna w Hiszpanii donoszą, że 2 Angielskie okręty i 1 fregata do Vigos pod banderą trzech kolorową w biegły. Domagały się od kommendanta oddania im twierdzy i będących tam zabranych okrętow, ale kommendant na nic nie zezwolił. Leżący w porcie ieden Hiszpański okręt i iedna korweta wzięły się do obrony; ale gdy iazda i chłopi uzbroieni nadeszli, niechcieli się Anglicy z niemi probować woleli się cofnąć.

Obywatel Pleville Lepelay iuż tu z Lill przybył, i na mieyscu Truguet urząd ministra marynarki obiął. Nowy minister policyi Lenior la Roche oddalił iuż wiele officyalistow z swego wydziału, i na to mieysce nowych przyiął, między któremi znayduie się dawniey członek konwencyi a teraz klubu Salm Mathieu. Giraudet pierwszy officyalista w wydziale zagranicznych związkow, bardzo światły człowiek którego Lacroix chciał oddalić, zostanie się teraz na swoim mieyscu.

Znany Drouet, pokazał się w mieście Mans; chciał tam zamieszania zrobić i z znanym w odzem szuanow le Coeur de Lyon się związać; ale ten zgroźbą odrzucił iego propozycyą.

Znany X. Sabathier, który był emigrował znayduie się teraz znowu w Paryżu.

D. 10 czerwca w Aranjuez umarł znany przez swoie podroże i uczone dzieła don Pedro Varela de Ulloa, kawaler orderu Karola III Krola Hiszpańskiego minister stanu i sekretarz depeszow &c. w 60 roku wieku swego.

Rapport ministra policyi o Paryżu iest w tych słowach zawarty.

"Położenie Paryża iest ieszcze takie same, iak przed kilką dniami było: widać zachwianie w mniemaniach, które zdaie się niespokoyność zapowiadać; z tym wszystkim wszystko iest wspokoyności. Massa obywateli iest spokoyna. Pomnożenie płacy robotnikom, było pozorem do kilku zgromadzeń; pewna ich liczba aresztowana była i wysłuchana. Dotąd nie pokazało się żeby te zgromadzenia polityczne, albo rewolucyyne zamiary miały. Jeżeli w kilku zgromadzeniach nieobywatelski żal przeszłych rzeczy i porządku dał się słyszeć, to spodziewam się, iż za moim ustawicznym staraniem ta odmiana w duchu obywatelstwa wnet zniknie."

Z Presburga d. 1. Sierpnia

D. 28 p. m. szlacheckie insuryentow komitatu Arwer husarow korpus przechodziło tu tędy, i d. 29 do Körmend się udało. Bardzo iest dobrze umundurowane, pięknych ma ludzi i wyborne konie; przez tuteysze miasto przemaszerowało w porządku woyskowem, zkąd wnosiemy sobie, iż musi

bydź ćwiczone. Podług pewnych wiadomości Cesarz Jmć wyiedzie d 8 z Wiednia do Steinamagen dla zobaczenia szlacheckiey insurrekcyyney armii. Z Stainamagen piszą, iż pałać tamteszego biskupa dla Cesarstwa Jmć oboyga, bo i sama ma przyiechać wyprzątaią i wyporządzaią, a biskup wyprowadził się do seminarium.

D. 30 p. m. Arcy Xżę Palatin raczył w Molnat w komitacie Eisenburgskim u hrabiego Festetis obiadł ieść, gdzie bardzo wiele officyerow szlacheckiey insuryentow armii i inney szlachty przytomnych było. Przy stole był Arcy Xżę Jmć roznemi dyskursami bawiony, a wieczor nastąpił wielki bal, na ktòrym się także znaydował. — Z siedmiogrodzkiey ziemi donoszą, że tam spodziewaią się tego roku wielkich urodzaiow i obfitego winobrania. Tenże sam list mówi, że jenerał Feldzeugmeister Mitrowski w krotce do Dalmacyi odiedzie, a na iego tam mieysce Feldzeugmeister Alvinzy kommendę przyiedzie odebrać.

Z Wenecyi d. 21. Lipca.

Sessye naszey municypalności zaczenaią teraz bydź dosyć burzliwe. Dandolo dystengwuie się na nich z roznemi hazardownemi proiektami. Buonaparte go nie lubi; ale on dufa w tuteyszy patryotyczny klub, z kąd wychodzą proiekta przeciwne religii, bezpieczeństwu i własności obywatelskiey.

Konstantynopolowi bardzo się nasza rewolucya i zaprowadzenie demokratyczney formy rządu nie podoba. Dywan obawia się aby to nie była zaraźliwa choroba. Nasz poseł w Konstantynopolu rewolucyą naszego kraiu z roznemi uroczystościami tam obchodził.

Tuteyszy Francuzki kommendant Baraguey d'Hilliers wydał rozkaz aby 900 Weneckich żołnierzy, którzy zgłownego miasta Dalmacyi Zara tu przybyli do swych domow nazad powrocili. Cesarski kapitan, który ich tu w 50 ludzi przyprowadził, był od kommendanta Francuzkiego bardzo grzecznie przyięty, potym odpłynął do Tryestu nazad. Tu panuie wielka oziębłość. Lud wyiawszy trochę niespokoynych głow, wolałby dawny rząd nazad, a gdy tego nie można to pod Cesarza się dostać. Nowa wolność nie przyniesła nam tylko nieszczęście i biedę, i te się przez utratę Dalmacyi i Istryi, które zgubę naszego morskiego handlu i sił morskich za sobą ciągną, co dzień powiększaią. Miasta na stałey ziemi bardzo sobie niewdzięcznie względem swey stolicy postępuią; pod pozorem żeby się w niey nazad arystokratyczny rząd powoli nieuformował, nie chcą mieć znią związku; ale prawdziwa przyczyna iest, żeby niechciały do 44 mill. długow narodowych należeć, które iednak nie na rzecz miasta, ale rzeczypospolitey zaciągnione były.

Z Gratz d. 4 Sierpnia

Teraz mamy wiadomości aż do d. 15 lipca z Rzymu, i te donoszą, że stan zdrowia Oyca S. znaczne się poprawił; Oyciec S. stoi teraz w Quirinale pałacu.

Z Medyolanu d. 16 lipca donoszą, że wszystkie około tego miasta stoiące Francuzkie woyska i bataliony rzeczypospolitey Cysalpiskiey ku Lody ruszaią. Nikt nie widzi przyczyny tego niespodziewanego marszu. W ręku Francuzkich zostaiące ieszcze Piemonckie fortece Tortoną, Alessandria &c. są w stanie obrony stawiane. Piemonckie woyska są powiększey części na Francuzki sposob urządzone, i

Buonaparte wydaie im samowładnie tak iak Francuzom rozkazy. — Ostatnie wiadomości z Udine donoszą, iż Francuzi Palmanowa zawsze ieszcze w magazyny i ammunicyą opatruią. Przed kilką dniami samych sucharow musiano tam 200,000 racyy dostawić. Kongres ieszcze się tam nie rozpoczął. Buonaparte był co dzień, ale nadaremnie oczekiwany; nawet iazda iuż na przeciwko niego była wyszła. Margrabia de Gallo poiechał d. 14 ztamtąd do Wiednia; ale kuryer doścignął go w Wippach i wrocił na drugi dzień do Udine nazad. — W Wenecyi omało d. 23 do zamieszania nie przyszło; hasło takie samo sobie iak d. 12 maia ułozono: niech żyie S. Marek! ale szczęściem utrzymana została spokoyność przez czynność municypalności i garnizonu Francuzkiego. Przedsięwzięto zaraz nayostrzeysze środki do zabieżenia na dal podobnym zamachom, i między innym pod karą śmierci zakazano w podobnych razach wzywać S. Marka.

Z Medyolanu d. 22. Czerwca.

Jenerał Buonaparte znayduie się tu ieszcze zawsze; nie wiadomo, kiedy do Udine poiedzie. Ta podroż nie będzie iuż zapewne potrzebna ieżeli iest prawda iak słychać, że jenerał Clarke d. 14 podpisał pokoy. Buonaparte zatrudnia się bardzo mianowaniem naszego ciała prawodawczego. Ten jenerał dał iak mówią na wolą trzema legacyom Papiezkiem decydowania o swoim losie. Jakoż Romania przyłączyła się zaraz do rzeczypospolitey Cysalpińskiey; jenerał Belmonti de Remigi, który się tu znayduie, był wykonawcą tego złączenia.

Listy z Rzymu donoszą, że tam wiele ludzi aresztowano należących do spisku, ktory miał z 8 na 9 t. m. wybuchnąć, ale szczęśliwie został odkryty.

Podług listow z Turynu d. 15 t. m. dwor tamteyszy został brewą Papiezką umocowany do sprzedania za 15 mill. dobr duchownych, w których officya do mianowania Papiezkiego należały.

Z Dwomostow d. 16. Lipca.

Zapewniaią, iż większa część woyska Francuzkiego, które tu i w okolicach stoi, idzie do Longwi i Metz.

Przybywaiące osoby z Sargwemin uwiadomiaią nas, ze znaczny magazyn, który Francuzi mieli w tym mieście został w perzynę obrócony; ogień został w nocy z 17 na 18 we trzech mieyscach podłożony. Mówią także, iż w garnizonach w Nancy i Metz zaszły zaburzenia, z przyczyny, nie wypłacanią tam woyskom żołdu.

Obywatel Holz, maiący tymczasową administracyą nad zaiętemi kraiami przez armią Renu i Mozeli, ma tu w przyszłą niedzielę z całą familią i z 17 sekretarzami swemi przybydź. Mówią tu żnowu o 1,400,000 liwr: kontrybucyi, którą te kraie w krótce maią złożyć.

Z Weyerbusch d. 20. Lipca.

Dnia 17 t. m. przeszło tu tędy 600 piechoty Francuzkiey ku Düsseldorf, dla exekwowania zaległych tam kontrybucyy.

Z Konstantynopola d. 25. Czerwca.

Tuteyszy Wenecki poseł doniosł urzędownie Porcie o zupełney odmianie rządu w Wenecyi; o odmianie nad którą się wspomniony poseł z Francuzkim Aubert-Dubayet na wzaiem komplementowali i wielkie radości okazali. Porta odebrała także kilka nadzwyczaynych kuryerów od baszów Bosnii, Albanii i Morei, do któ-

rych zaraz na odwrot kuryerow wysłano. Zapewniaią że tuteyszy rząd o rozszerzeniu się ducha rewolucyynego aż do iego kraiow w niemałey iest obawie, i że wspomnionym baszom stosowne do tego wydał rozkazy.

Konna artyllerya Francuzka i większa część officyerów, których tu z Francyi do służby Tureckiey przysłano, odpłynęli iuż ztąd na Tureckim okręcie na Adryatyckie morze do Wenecyi i do armii Buonapartego nazad. Żołnierze ci wielkie nieukontentowanie przy odieździe okazali; Porta dała im dobry traktament na drogę.

Z Lill d. 20. Lipca.

Dnia 17 t. m. obchodziliśmy rocznicę d. 14 lipca rewolucyi. Swita składała się z konstytucyynych władz, woyskowych i członkow poselstwa Francuzkiego. Przechodzili około lorda Malmesbury, który oknem wyglądał i wszyscy mu się kłaniali; on odkłaniał się z wielką grzecznością nazad.

O pomyślności negocyacyy nie można się nic pewnego dowiedzieć; to tylko wiemy, iż wiadomość, iakoby iuż Angielscy pełnomocnicy na powrocenie Hollenderskich osad zezwoli, zawczesna ieszcze była.

Z Madrytu d. 10. Lipca.

Anglicy trzymaiąc nieiaki czas Kadyx w blokadzię, umyślili go bombardować, co d. 3 lipca zaczęli. Tego dnia 16 bomb do miasta rzucono: 8 padło ich do morza, 4 się na powietrzu rozbiły, a 4 tylko padły do miasta. Dwoie dzieci i kobieta stały się ich offiarą. Admirał Mazaredo pokazał się w tym dniu godnem swey sławy; cały port szalupami armatnemi otoczył. Nie bez przyczyny obawiał się, iż Anglicy za pomocą bombardowania kilka kul do portu dla spalenia flotty będą się starali wrzucić; dla tego pod rozkazami Gravina wysłał drugą flottyllę z szalup przeciw dwiema bombardzkim statkom, które Anglicy z swey strony flottyllą z równey liczby szalup okryli. Strasznie mordercza się wszczęła bitwa: z początku zwyciężali Hiszpanie, ale za nadto gorący byli; 2 ich szalupy za daleko się posunęły i cały ogień nieprzyiaciela na nie się obrocił; postradały w net swych kommendantów, obydwoch officyerow naywiększych zasług. Tym czasem Anglicy się cofnęli i bombardowanie ustało. W nocy z 4 na 5ty znowu się rozpoczęło, ale więcey korzyści nad przeszłe nie odniesło. Nie wiemy, iaką Anglicy z takiego działania korzyść odniosą, które tylko ruynę kilku nieszczęśliwych mieszkańców sprawi, ale nigdy ich do posiadania bronionego od liczney flotty portu i powszechnie za niedobyty trzymanego, nie doprowadzi. Admirał Mazaredo nalega z żywością o wyyście z swoią flottą na morze i o stoczenie bitwy.

Z Bruxelli d. 27. Lipca.

Z Lill donoszą, że negocyacye pokoiu po odieździe ztamtąd obywatela Pleville do Paryża nie idą z taką żywością. Przez 2 dni nie było żadnych konferencyy. Niektórzy mniemaią, iż w negocyacyach we Włoszech między Cesarzem i Buonaparte zachodzą trudności, które się do negocyacyy w Lill ściągaią. Spodziewaią się, iż na mieysce obywatela Plewille inny do Lille przybędzie. Korrespondencya lorda Malmesbury z swem dworem iest bardzo czynna, w 8 dniach trzech kuryerów z depeszamy do Londynu wyprawił.

Dywizya jenerała Lemoine od armii Sambry i Mozy, która do Dunkierki iść miała, odebrała przeciwny rozkaz i maszeruie do Namur. Tym czasem inne dwie kolomny każda po 3000 ludzi maszeruią na Givet i Charlerois, zapewne do Brest. Kray nasz iest fałszywą monetą zarzucony.

Podług listu z Achen, Leodyum i Stavelot maią dawne swe konstytucye nazad odebrać. Cesarz zaręczył to pod warunkiem całości Niemiec, i ztąd powstały poźniey wielkie trudności, które o mało d. 27 czerwca negocyacyy nie zerwały.

Z Werony d. 22. Lipca.

We wszystkich miastach, gdzie tylko obchodzono dzień rewolucyi d. 14 lipca, jenerałowie kommendanci mieli na wzor jenerała Buonaparte do swych żołnierzy mowy. W Wicency naprzykład jenerał Joubert, powiedziawszy o celu uroczystości w tym dniu pochwalił męztwo swych żołnierzy i zachęcał ich do utrzymania miłości oyczyzny. " Będzie ona was teraz potrzebowała, mówi, kiedy Francya zalana podeyrzanemi klubami, i republikanie zdaią się powrotu królewskiey władzy obawiać; ale gdy przeydziecie Alpy, zachowaycie z starannością tę karność i postawę, które wam zawsze czyniły zaszczyt.,, Zdaie się, iż w Wenecyi członki municypalności nie wiele gorliwości i regularności w uczęszczaniu na sessye pokazuią, ponieważ na propozycyą Dandolo d. 19 dekretowano karę na tych, którzyby zaniedbali bywać, i czas południowy sessyom przepisano, aby lud mogł na nich bydź przytomnym.— Napoczątku rewolucyi w Wenecyi nakazano panom trzymania swych służących przez dwa miesiące; teraz gdy ten czas upłynął, nakazano im ieszcze trzymania ich przez sierpień i wrzesień. Ten dekret wydano także na propozycyą Dandolo, gorliwego demokrata, który nie iest kontent z pięknego obchodzenia się w Medyolanie z expatrycyuszem Battaglia; ponieważ żalił się na tey samey sessyi, że mu wszystkie tytuły daią.

Tego samego dnia zakazano także noszenia woyskowych mondurow, tym wszystkim, którzy nie maią do tego prawa, lub do gwardyi nie należą, pod karą wzięcia ich do woyska.

Kilka listow zapewniało, że jenerał Chabot wszedł z woyskiem do Luki; dziś dowiaduiemy się, że wszystko było powiększone, on nie miał tylko tę eskortę, z którą przybył do Florencyi.

Gazeta Strazburska zapewnia, że rozniesiona wiadomość przez kuryera w Lyonie o insurrekcyi w Turynie nie potwierdza się; my dodaiemy, że pisma Medyolańskie pod d. 20 i Szwaycarskie pod d. 25 nic o tym nie mówią.

Z Hagi d. 29. Lipca.

Chociaż się cokolwiek wiatr odmienił, to nie iest ieszcze taki żeby nasza flotta na morze wyyść mogła; ale może iutro wyydzie, bo się wiatr poprawia.

Obywatele Lestevenon von Berkenrode, de Vos von Steenwyk i Marsellis, którzy do Lill są przeznaczeni, odiadą w tych dniach iak słychać wprzód do Paryża.— Obywatel Blaw, minister nasz we Włoszech iest na żądanie swoie odwołany.

Niektórzy obywatele z Leydy, Amsterdamu, Hagi &c. okazali zgromadzeniu swoie zadziwienie, iż minister Francuzki Noel w nocie swey zdaie się chcieć za-

chwalić konstytucyą, co od samego narodu w sposobie wolnym i niepodległym stać się iedynie powinno.

Minister Francuzki Noel uprasza zgromadzenia imieniem rządu swego, aby Francuzkim xiędzom nie pozwalało przeiazdu przez swoy kray do Francyi i innym Francuzom nie dawało paszportów, tylko ich do posła Francuzkiego odsyłało.

Z Włoch d. 23. Lipca.

Mowa Jenerała Buonaparte do iego woyska iest drukowana i wszędzie obficie rozdawana. Ta mowa dała powod do rożnych deklaracyy dywizyy armii, i powszechnie od jenerałów, officyerów i żołnierzy z oklaskami została przyiętą.

Od ogłoszenia rzeczypospolitey Cysalpińskiey, co iuż nie podpada wątpliwości, rząd Toskański większe ma oko na stronników mniemania Francuzkiego. Na granicach prowincyy demokratycznych formuie korpus z 12,000 woyska, i mówią o postawieniu w stanie obrony fortec na granicy Modeny i Bononii. — W Genui dzieki mądrości tym czasowego rządu demokracya stanowi się powoli i bez prześladowania. Doża złożył sam swoie tytuły, któremu wielkość dawnego rządu przypominały i stosuie się do nowego; teraz się tylko prezydentem tym czasowego rządu tytułuie. Nazwisko nawet rzeczypospolitey iest odmienione; iuż się nie nazywa rzeczpospolita Genueńska, tylko Liguryyska, i arcybiskup przyiął iuż w swey liturgii, to nowe nazwisko. — Z Turynu piszą pod d. 12 t. m. że Junta królewska przybrała do siebie 6 kupców, aby iey pomogli do zreparowania nazad skarbu. Mówią że ieden z sposobów do podniesienia skarbu będzie przedaż dobr zakonnych, i iuż im kazano podać stan ich dobr i intraty.

Rzeczpospolita Cyspadańska w net zniknie, nie będąc rozwiązana. Legacye Bononii i Ferrary chcą się przyłączyć do Cysalpińskiey rzeczypospolitey. Romania iuż się przyłączyła.

Oprocz Istryi i Dalmacyi woyska Austryackie nie obięły więcey kraiow Weneckiego państwa; ale w wielkiey liczbie stoią na ziemi stałey Wenecyi, i położenie ich zapowiada, że nie czekaią tylko rozkazu do posunięcia się. Od Werony otwieraią drogę, która z Tyrolu prowadzi do tego miasta.

Z Bremen d. 25. Lipca

Oto są niektóre szczeguły o zabraniu Angielskiego pakebotu z listami dnia 7 z Londynu przez Francuzkiego korsarza.

Pakebot ten nazwiskiem Dauphin był kommenderowany od kapitana Flyen. Korsarz Francuzki, który go attakował nazywa się le Petit Diable, pod kapitanem Salvetli. Bitwa była długa i uporczywa; z iedney i z drugiey strony widać było wielką zaiadłość. Kapitan Angielski widząc nakoniec, że się musi poddać, rzucił do morza listy i depesze wiezącego z sobą kuryera. Liczba podrożnych, których zabrano, i między któremi kilku było ranionych, wynosi 12 osob. Między niemi uważano lorda Beerwik, hrabiego Neal i 4 kobiety; wszyscy bez różnicy zostali natychmiast na wolność puszczeni, i bardzo chwalą dobre obeyscie się z niemi kapitana Francuzkiego. Pakebot został do Delfzyl zaprowadzony, a kapitan do Gröningen.

DODATEK

DO Nru. 65.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 13. SIERPNIA 1797.

Z Paryża d. 25. Lipca

Wczoray powstał Tallien w radzie 500 i miał o teraźnieyszym położeniu naszem mocną mówę. "Proponuię, rzekł, poiednanie się, czego wy wszyscy życzyć musicie, ieżeli okropnych klęsk które oyczyznie grożą uniknąć chcecie. Jakież było położenie rzeczypospolitey na początku teraźnieyszych sessyy? Wielorakie zwycięztwa i nadzieia bliskiego pokoiu wszystkich serca unosiły, handel i przemysł ożył. A zkądże pochodzi, że teraz publiczny kredyt co dzien upada? Poniesliześmy klęski? zniklyż nasze źrzodła? Nie! Przyczyny tey odmiany w śrzod rządu, albo raczey w nas samych dochodzić potrzeba. Jeżeli rząd zasłużył na karę, czemuż go głośno i podług ustaw nie oskarżemy? Jeżeli tak nie iest, iestżeśmy od zarzutow wolni? nie przyłożyliżeśmy się sami może do osłabienia kredytu? Wystawialiześmy zawsze na widok źrzodła nasze i energią ludu? Przez iakąż smutną niezręczność poświęciliśmy nayinteressownieysze przedmioty pytaniom i mocyum, przez które nienawiść ożywiona, i prawdziwi i starzy przyiaciele wolności zatrwożeni zostali? Przez iakież nieszczęsne związki ukrywaliśmy nasz niedostatek, rządowi przeszkody czynili i naszych nieprzyiacioł przez wewnętrzne rozdwoienie w nadzieiach utrzymywali? Coż za przeciwny wrog rzucił między nas ziarno niezgody nazad? Zle zrozumiana sprawiedliwość i przesadzona filantropia przywiodły nas do przedsięwzięcia szkodliwych śrzodkow. Gdy widziano, że niemal wszystkie kommissye na łonie waszym prawie z iednakiego sposobu myślenia osob uformowane zostały, pod pozorem obawy uformowano przeciwiącą się partyą. Ztąd rożne połączenia; ztąd rozdwoienie między ciałem prawodawczem i dyrektoryatem; ztąd dobre lub złe ministeryum, iak którey partyi do smaku przypadało; ztąd owe straszne znaki do oddalenia nadziei pokoiu, a przynaymniey odwleczenia onego. Czas iuż oświadczyć się. Chcecież pokoiu i rzeczypospolity, to od-

łożcie na bok wszystkie namiętności i przesądy; zatrudniycie się żywo skarbem i waszemi flottami i pogodźcie się z rządem. Jeżeli rządzący popełnili błędy, oświeććie ich aby się poprawili, a ieżeli popełnili zbrodnie, o czym ia wątpię, oskarżcie ich. Jak to? my zwyciężyliśmy całą Europę, a siebie samych nie moglibyśmy zwyciężyć? Ludzie! biorę cię za świadka, że ci są za wszystko złe w odpowiedzi, którzy swych niechęci i złości porzucić niechcą, ci którzy iawnie konstytucyą attakuią, lub ią sekretnie podważaią, i ci nakoniec, którzy nam królewską władzę lub anarchią chcą przywrocić. Z puginałem w wręce, którym d. 9 termidor Rebespierowi groziłem, gdyby konwencya nie była tyle odwagi miała do ukarania go, poprzysięgam że naypierwszego uzurpatora, któryby całość konstytucyi roku 3go gwałcił zaraz oskarżę. Żądam wyznaczenia 27 członkow kommissyi dla podania nam sposobow do przywrocenia ścisłey zgody między ciałem prawodawczem i dyrektoryatem, do nadania dyrektoryatowi siły i zaufania, których do ukończenia zagranicznych negocyacyy, do utrzymania pokoiu wewnątrz i publicznego kredytu i do odwrocenia kary godnych nadziei wszystkich nieprzyiacioł rzeczypospolitey potrzebuie."

Rożne głosy odezwały się aby mowa Tallieng drukowana była; ale Henry Lariviere powstał przeciw temu." Gdy każecie, rzekł, podobną mowę drukować, upoważnicie poniekąd wszystkie wyrzuty, które wam mowca czyni. Kredyt utrzymywał się, poki się buntownicze poruszenia, i kluby z owych podłych ludzi, których tylko kary godne pobłażanie oszczędziło i z owych bogaczow złożone, których gorszący zbytek natrząsa się z ubostwa dożywotnikow, nie pokazały Wszystko złe, o którym wam mowiono, bierze swoy początek od poniżenia reprezentacyi narodowey, która od ludzi, co iey uszanowanie winni spotwarzaną bywa. Zdaie się, że nowo obranym deputowanym, za to że byli wolnie i bez armat obrani, tym bez których męztwa iuż by może głucha fakcya była rusztowania wystawiła, chcą proces formować. Bezwątpienia nikt zapewne z nas nie miał tey myśli zaprzeczenia dyrektoryatowi prawa większości oddalania swych ministrow; ale razem mamy przyczynę obawiania się, gdy widziemy iakich ludzi na ich mieysca wzywa; gdy wiemy że September-Garat wnet na mieysce nowego ministra policyi nastąpi; gdy widziemy na rogach Paryża poprzylepiany adres, który ma bydź w ten czas zwycięzkiey armii przeczytany, kiedy ona niewie, co się w Paryżu dzieie; gdy nam dyrektoryat na nasze poselstwa odwlekłe tylko i zbaczaiące odpowiedzi daie; gdy nakoniec widziemy, że ludzie, którzy iedynie swe życie wspaniałemu przebaczeniu winni, rozdwoienie i woynę domową staraią się wzniecić. W takich okolicznościach proponuią wam ieden z owych starych śrzodkow, które naszemu umysłowi ieszcze tak przytomne są, iak gdyby się ciała tych, którzy ich ofiarami padli w posrzod nas znaydowały. Coż na to powiemy, gdy mowią, że tu dwie partye są i że utrzymanie konstytucyi iest zagatką? Jakież są twoie dowody Tallienie, że tak reprezentacyą narodową spotwarzaż? Rozumież, że i my puginałow przeciw fakcyonistom i uzurpatorom nie obrocimy? Pięknie ci wszystkie czynności ciała prawodawczego

naganiać; są one stemplem sprawiedliwości przycisnione, ale świetność ich ćmi twe oczy i przykro ci iest. Wiedz o tym, że lud Francuzki, który od trzech lat mordowany ieszcze połowy sprawiedliwości nie odebrał, która mu się przynależy, i że ty wśrzod iego sławnego biegu nie potrafisz do tego przywieść, abyś reprezentantow narodu przychylności ludu pozbawił Gdybyś ich chciał na nowo ucisnąc, to nie spodziewam się, żeby nie było więcey energii między obywatelami; wszyscy będą miłością oyczyzny i pogardą katow ożywieni. Tak iest! nie można tego zataić znayduiemy się w krytycznych okolicznościach; wszystko co dzień 31 maia poprzedzało otacza nas: poruszenia woysk, oddalenie ministrow i śmiałość anarchistow. Reprezentanci! przełożyłem wam niebezpieczeństwa, które nam grożą; odrzućcie wszystkie zdradzieckie mocye, i niepozwalaycie krwawym fakeyonistom cieszyć się nadzieiami. Żądam aby propozycya Talliena wyznaczenia kommifsyi, iako też druk iego mowy były odrzucone." Żądanie Henry Lariviere znaczną większością głosow zostało przyięte.

Na sessyi d. 22 trwały ieszcze spory względem klubow, "Niebezpieczeństwa, rzekł deputowany Berenger, są nagłe; klub, ktory został w Paryżu uformowany zwalił niedawno ministeryum &c." Nakoniec przyniosła kommifsya względem klubow złożona, swoy proiekt, który przez deputowanego Simeon poprawiony, wczoray w tych punktach dekretowany został: 1) Każde osobne prywatne towarzystwo, które się politycznemi interefsami zatrudnia iest tymczasowo zakazane. 2) Te osoby które się w podobnych towarzystwach zgromadzaią, będą policyynym trybunałom oddane, i iako zabuntownicze skupienia ukarane. 3) Właściciele, którzy domy do podobnych schadzek naymą będą 1000 liwrow pieniędzy i 3 miesięcznym więzieniem ukarani.

Propozycya Pichegru względem organizowania nazad gwardyy narodowych iest iuż powiększey części przyięta. Żaden obywatel nie iest od służby wyięty, nawet dyrektoryat i ciało prawodawcze. Inwalidzi tylko i 60 lat maiący obywatele są od służby woloi, inni zaś wszyscy, ieżeli są urzędami zatrudnieni, muszą inne osoby za siebie postawić.

Nowy minister policyi, Lenoir la Roche, złożył iuż swóy urząd; iego następcą iak słychać iest znany adwokat Duveyrier.

Lubo horyzont Paryzki ieszcze zawsze okryty chmurami burzy, nie iest iednak dotąd spokoyność przerwana, i spodziewamy się, że kłótnie, w które wszystkie partye są w pląłane w spokoynosci się zakończą. Mówią iuż, że dyrektorowie pogodzili się z sobą. "Przez to (mówi ieden z dzienników) zapobieży się zupełnemu rozdwoieniu, któreby dla wszystkich szkodliwe było, wciągaiąc nas w domową woynę. „— Słychać dzisiay, że na mieyscu Petiet jenerał Scherer, który przed Buonaparte Włoską armią kommenderował, woiennym ministrem iest mianowany.

Dzisieyszy redaktor mieści w sobie o położeniu Paryża co następuie. "Strach i niespokoyność, które razem w porządku dniowym były, zaczenaią swoy kredyt tracić; słabi ludzie wstydzą się swych omyłek. Cokolwiek woyska iest do zachodnich brzegów wysłanego, gdzie albo do

morskiey wyprawy będzie użyte, albo do uśmierzenia rozruchow, które się znowu pod mocną protekcyą fanatyzmu podnoszą. Marsz ich nie iest tayny, co 14 dni dziennikarze o nich donoszą; teraz znowu zaczenaią taiemnicę o nich robić. Roya listkie dzienniki obrażaią urzędnikow, którzy od 4 lat niemal z całą Europą pokoy potrafili zrobić &c. „

Dnia 28 t. m. Turecki ambaſsador będzie miał u dyrektoryatu wstępną audyencyą. Ceremonial przyymowania ministrow iest znowu odmieniony. — Obywatel Verninac, bywszy poseł w Konstantynopolu, wielkie ma zachowanie z Tureckim posłem. — Minister woienny zdał rapport, z którego się pokazuie, że ieszcze o 700 żołnierzy mniey iest w Paryżu, iak bydź powinno.

DONIESIENIA.

W Ceſs: Krol: Państwie w Bocheńskim cyrkule położonym Niepołomice znayduiące się stawy przez trzy lata nie są łowione, przeto ryby z każdego stawu osobno przez publiczną licytacyą na d. 5 września r. t. sprzedane zostaną.

Zarybienie tych i Fiskalna cena wynosi, iako to:

W Xiażnickim stawie karpi 10 kop i stołowycn ryb dwie kopy cena fiskalna 66 R. $23\frac{6}{8}$ x.

W Poszyńskim stawie szczupakow wielkiego gatunku 8 sztuk i narybku 1 wanna, stołowych ryb 40 kop, i białych ryb $\frac{1}{4}$ wanny, za cenę fiskalną - - - - - 156 55 x.

W Ratucickim stawie, karpi 6 kop stołowych ryb 1 kopa 48 sztuk za cenę fiskalną, - - - 33 42 x.

W Chroiskim stawie, karpi 34 kop 3 sztuki, szczupakow narybku $\frac{1}{2}$ wanny, stołowych ryb 15 kop, i białych ryb $\frac{1}{4}$ wanny za cenę fiskalną, - - - - - 207 55 x.

Każdy licytant ma złożyć dziesiątą część fiskalney ceny za vadium w gotowiznie przy licytuiącey kommiſsyi. Licytacya trzymana będzie w Niepołomiaach w Krol: dyrekcyyney kancellaryi wyżey wyznaczonego dnia w zwyczaynych przedpołudniowych godzinach, gdzie licytacyyne punkta przytomnym wyraźnie przeczytane zostaną, o ktorych rownie codziennie aż do dnia 5 września r. t. w dyrekcyyney kancellaryi dowiedzieć się można.

Z urzędu Ces: Krol Galicyi wschodniey Dyrekcyi kameralney w Niepołomicach dnia 7 czerwca 1797.

Posieln, dyr:

Podaie się do wiadomości publiczney: Iż dwa wexle oryginalne, ieden na czer: zło: 424. Drugi na czer: zło: 400 przez Ur: Kabrit na rzecz Jmć Xiędza Grotta wydane, znayduią się w ręku W. Jakuba Pawłowskiego adwokata Gallicyi zachodniey. Ktore u tegoż pozostały między innemi papierami ieszcze od r. 1793 od czasu sądzącey się kommiſsyi kredytorskiey w Warszawie iako przy kommissarzu pioro trzymaiącym. Maiący Zlecenie może się adreſsować do Lublina do tegoż W. Pawłowskiego, a będzie miał oddane z wszelką łatwością.

Ponieważ kamienica dziedziczna do klasztoru Hebdowskiego należąca, w mieście tuteyszym na mikołayskiey ulicy położona, pod N. 652. za wysokim dozwoleniem, drogą publiczney licytacyi w dniu 27. września sprzedaną będzie, więc uwiadomia się każdego wpowszechności tym końcem o takowey sprzedaży ażeby się życzący nabydź takową kamienicę, w urzędzie tuteyszem cyrkularnym czyli w kancellaryi onego w dniu rzeczonym 27. września o godzinie 9. zrana. na tey licytacyi znaydować mogli. Cena fiskalna iest zł: p. 8250. kamienica ta bez długow będzie sprzedana za złozeniem zaraz w gotowiznie summy licytacyiney, więcey daiącemu; zostrzeżeniem, otrzymania konfirmacyi aktu licytacyinego przez Prześwietną C. K. tuteyszą zadworną komiſsyą. w Krakowie dnia 8. lipca 1797.

Josephus Baron Riedheim C. K konsyliarz gubernialny i kapitan cyrkularny.